تريبون استانى

گپ روز

خاطـرم هسـت وقتـی در انگلسـتان درس میخواندم، دانشکده ما ۱۷۰ستاد داشت و کار اداری

این ۷۰ استاد و تمام دانشجویان را یک کارمند انجام میداد. اما امروز در دانشـگاه با وجود این که پرسنل

ا جمع وحبور اکر دواند، در سبت به انداز و اسباتید،

کارمند اداری وجود دارد. لذا در جامعهای که اقتصاد

تولیدی نــدارد، چیزهایی ازجملــه مدرک گرایی و

پایاننامه فروشی و پر کردن ادارات اتفاق می افتد. وقوع این اتفاقات در دولت قبلی اوج سرسام آوری

. ببينيد مــن دارم وجوه منف

موضوع بحث را برجسته

میکنے وگرنے در همین موضوع بحث ما اتفاقات خوبی

هــم مىافتد كــه نمونــه آن در

خاورمیانــه وجــود نــدارد و آن این است که یک راننده تاکسی

ین است کے پیکا راعت کا تعلقی حاضر است کے دو شیفت کار کنے دتا علاوہبر پسےرش، دختےرش ہے وارد دانشےگاہ

قایل نمیشـود. این کار بسـیار

زیباست. راننده تاکسیهای ما از بعضی نخبگان ما مدنی ترند.

متاسفانه این نگرش برابرطلبانه

قشر زحمتکش ما حتی به چشم

ىتھا ھم نمے آيا

می توانیم یکی از دلایل هجوم سرسام آور افراد مختلف به ســمت دانشــگاهها را فقدان راههای

متنوع براى بەدسىت آوردن منزلىت اجتماعى

بله. در کشورهای صنعتی راههای بهدست آوردن

کشــوری مثل ژاین و در درون فر آینــد تولید تویوتا دەھا پىيت مازلىتى وجىود دارد. مىدانىد يىنى چە؟ يىنى ھركىسى در فرآيند توليد نقش داشتە و

راساس آن نقش کیفیت محصول را افزایش داده

ر با زیبایی ظاہری را باعث شــدہ یا قیمت تمام شدہ

خودرو را کاهش داده یا خــوب بازاریایی کرده، فرد

مهمی به حســاب میآید. لذا خیلی هــا در پی انجام چنین کاری هســتند. این ماجرا در ابعاد اجتماعی

سیاسے و فرهنگی هم قابل مشاهده است. ببینید

و سیسی و ترسی مرابع می مرابع می این است مست می می مرابع درمورد رسیدگی به افراد ۱۰۰ سال بهبالا به نحوی کار کردهاند کمه عزت نفس آنها حفظ شمود و بدن

- ر عرب می مطالعات آنها تا زمانی که زنده هستند از کار نیفتد. مطالعات فراوانــی انجام دادهانــد تا افراد ۱۰۰ ســال به بالای

ژاپنی تا زمانی که زنده هستُند خودشــان کارهای

. به ی در ای در ئـــخصی خود را انجـــام دهند و مــورد بی احترامی

رز فرآیند تولید دارو اتفاق افتاده، درحالی که در کشور

ما وضع اصلا این گونه نیست. هر کس پولدار باشــد

احترام دارد! نمی پرسنداز کجا آمده. در ژاپن و اخیرا در هند کسانی که در فرآیند تولید موثر، خدمات

موُثر و بهطور کلی کار مُوثُرَّ تاثیر گُذار هسُــتَند، افراد مهمی به حســاب میآیند و شــأن اجتماعی بالایی

سد در ایسن مورد هم وضیع ما کاملا

فرزنــدان خود قــرار نگیرند. عین هم

بەنظر مىرس

عجيب و غريب است... در ایران کُسانی که در حوزه فرآیندهای تولیدی نقشآفرینی مثبت دارند، بین دست و پای دیگران و

رانت سواران له می شوند.

_: ماحدا د.

منزلت اجتماعيي فوق العياده متنوع هس

ود. يعنى تبعيضجن

گرفت.

محروميتهاىديرين كردستان

محسن نیگلری انبابنده مردم کر دستان در محلس شورای اسلامی

وقتى جوان بيكار است به طرف قليان یگار و موادمخــدر و ناهنجاریهـای اُجتماعــی دیگر میرود و مُشــکلات زیادی را بهخانوادههـا تحمیل می کند. مردم از من را به خانواده هـ تير عارود و مستعرف ريادى را به خانواده هـ تحميل مى كند. مردم از من مى پر ســند آيا نمايندگى لذت بخش است؟ که من می گویم نه. چون شاهد مشکلات و دردهای مردم استان کردستان هستم و کار زیـادی نمی توانم برایشـان انجام دهم. بهطور متوسـط می توان گفـت امروز در هر خانوادهای ۲ یا ۳ تحصیلکــ ده بیکار وجود

استان کردستان مشکلات زیادی دارد که تقريبا براي همه مردم ايران ملموس اس اســـتان ما، هم از لحاظ زیرساخت.ها مشکل دارد و هم از لحاظ اشـــتغال و دیگر مسائل؛ منظور از زیرساختها سه حوزه است که راهسازی و شهرسازی مهم ترین آنهاست. در ایـــن زمینــه وزارت راه و شهرســازی با کردســتان به بیمهری کامل برخورد کرده اســت. از لحاظ خطــوط ریلی کردســتان صفر است؛ از لحاظ خطوط هوایی هم این

و خارج از کشــور نــدارد. مــا در هفته فقط

چند پرواز بهتهران داریم. وضع بزرگراهها، جادهها و راههای روستایی استان بسیار بد است. مسـکنمهر که در شــهرهای استان ساخته شده، از نظر زیرساختی مشکل دارند

و در کل راه و شهرسازی نسبت به استان

گیرد، وضع اشتغال استان کردستان است. آمارها نشان می دهد، این استان در زمره استان هایی با بالاترین آمار بیکاری در کشور

است. اکثر مشکلات اجتماعی از بیکاری نشأت می گیرد. بیکاری در کردستان

بیـداد می کنـد؛ بیشـتر جوانـان اسـتان

ی سـرمایه گذاری

بیه را به سیردید ساری در زمینه های صنعتی و عمرانی در استان مرزی کردستان صورت

مرزی دردستان صورت نمیگیـرد. خـود مـن در روز شـاید بیـش از ۲۰۰ تمـاس از مـردم اسـتان دارم که بیشـتر آن در زمینـه اشـتغال

ل ر ر ر . است و من با شرمندگی پاســخی ندارم که به آنها

در استانهای مرزی بسیار ضعیف است؛

. اکشر کارخانجـات

تـوليــدى و صنـعتــى

بـسـمد اسـتانهای مـركـزی، اصفـهـان، تـهـران و آذربایجـان

سوق پیدا کرده است؛ سرمایه گذاری در مناطق

ر ... رای را محروم بســیار کم اســت و دولتها هــم برای حل

می توان از موقعیت استراتژیک مرزی ایران

ما در طول سال های اخیر بحث ساماندهی بازارچەها و بازارهای مرزی مثل بانه و

اسانتیجه قابل توجهی نداشته است. بازارچهمرزی سیران بند که از ظرفیتهای

بارز چمرز برخیوردار است مرد عربیت می بسیار خوبی برخیوردار است ، عرمجدی دولت را برای ساماندهی، بهرمبیدراری و اشتغالزایی در استان میطلبد که متاسفانه هـر وزار تخانه ای ما را بـه وزار تخانه دیگری

پاس میدهد.

برانبند را خیلیی پیگیری کردہایے

و عراق برای اُحداث کارخانه های م

مثل کارخانهمونتاژ استفاده کرد.

۔ مت اســـتــانهای

سے مانہ گذاری

يكارند.

ىدھىم.

وقتى جوان بيكار است

موادمخدر وناهنجارىهاي

اجتماعیدیگرمیرود ومشکلاتزیادیرا

به خانواده ها تحمیل می کند. مد دماز من مدر بد سند آ با

مردمازمنمیپرسندآیا نمایندگیلذتبخشاست؟

كەمن مى گويم نە. چون شاھد

مشكلاتودردهاىمردم

استان کردستان هستم و کار زیادی نمی توانم برایشان انجام

دهم. بهطور متوسط می توان گفت امروز در هر خانوادهای

۲یا۳ تحصیلکردہ بیکار

وجوددارد كەنمايندگى من و

دیگر همکارانم هم نمی تواند

كارىبرايشان انجام دهد

ىتر كى

ی روی. طرف قلیان و سیگار و

استان تقريبا هيچ ارتباطي با مراكز استانها دارد كه نمايندگي من و ديگر همكارانم هم نمی تواند کاری برایشان انجام دهد. دغدغه هــای مرز هم جــای خــود را دارد کــه بهخوبــی ســاماندهی نشــده و خــود، مولد مشاغل كاذب مثل قاچاق كالا است. مولا مست من عنب میں دیاہی کی دو مست. شیہرهای استان اعتبارات ویژہ و جهشتی نیاز دارد تا بتوانیے عقبماندگی های دوران جنگ را جب ران کنیم. وضع آب و سهمیه آب استان بد است، در شهرهای سقز و بانه رد تار روی بر می است. ردستان بی توجه بوده است. بحث دیگری که لازم است مورد توجه قرار با مشــكل آب شــرب وُ كمبود آب كشاورزى مواجه هســـتيم. طرحهاى نيمه كاره اســتان به اعتبارات ويژه نياز دارند تا تكميل شــوند بیش از ۷۰درصد روستاهای استان هنوز جادههای خاکی دارند. ما انتظار داریم این

کمبودها مرتفع شـود و دست کم به میانگین کل اسـتانی و نه کشوری نزدیک شود. من در طُول سالهایی کـه افتخـار سالهایی به می ر نمایندگی مردم کردستان را داشیتهام، تلاش کردم ر نــا در زمينه اشـــتغالزايي اقداماتیی را صورت دهم. کارخانیه دخانیات کردستان پیش از انقلاب ۶۰۰ کارگر داشت ولی در ســالُـهای اخیــر بــ ۱۰۰ نفر کار می کرد. ما توانستیم یک خط تولید مستقل از تهران منتقل کنیم و با سرمایه گذاران نرکیـــهای صحبتهایـــی كردهايم تا خطوط بيشتر ايجاد شمود و به اشمتغال جوانيان استان كميك شــود. برای ســاماندهی منطقه اقتصـادی بانه هم رایزنیهایسی با وزارت صنعت داشتهایم کسه

ملياتـــىاش أنجــام شــود. مــا همچ توانســـتیم نســبت به راههــای روســتایی و گازرسانی به روستاهای استان اقدامات خ نجام دهیم و اُمــروز ظرفیت گاز روســتایی دوبرابر شــده اســ د دوبرابر شــده اســت. زمانی کــه مجلس این دوره شروع به کار کرد، جاده سقز–بانه، جاده بانه- مریوان، فرودگاه سقز و بیمارستانهای . بانه و ســقز و کنار گذر ســقز همه تعطیل بود و امروز خوشــبختانه همــه ایــن پروژهها یا به بهرهبرداری رسیده یا تا پایان امسال به بهرهبرداری میرسید. با این حال هنوز هم کردستان با محرومیتهای زیـادی مواجه است که کمک و همکاری همه دستگاههای اجرایی را می طلبد.

بعضي معجزات بيشتر درايران رخ مي دهند!

در این جا مفهوم کار در کشــورهایی با اقتصاد رانتیر و کشــورهایی کــه اقتصاد آنهــا رانتیر

دقیقا. در سیستمهای رانتی، فرآیندهای ویت و شخصیتسازی چون کار با اخلال مواجه میستند. بگذارید در این باره مثالبی مطرح کنم. سالهایی را به خاطر می آورم که کارخانه ارج در شــهباز جنوبی مستقر بود و توسـط خانواده ارج، یخچـال و ماشین لباسشــوبی ایــرانِ ۲۰میلیون نفری آن موقع را در یک فضای کوچکی تولید می کرد. کلی کار گر فنیی کار بلید در خیابان تمهای رانتی فر آیندهای هویت و شـهباز رشـد کـرده بودنـد. خریداران آن یخچالها ۳۰سال شخصیتسازی چون کار از ایسن محصولات استفاده بگذاريد در اين باره مثالي می کردند و آخر از آن خسته مطرح کنم. سال هایی را به خاطر می آورم که ے شــدند اما امروز دیگر خبری ی از ایــن کارخانهها نیسـت. امروز کارخانهها بــه واحدهایی مر تبط کارخانه ارج در شهباز تقربودو توس باً موسسات دولتى تبديل شدهاند و درونشان كارمندهاي خانواده ارج، يخچال و ماشین لباسشویی ایران ۳۰ میلیون نفری آن موقع را

فراوانی حضّور دارنـد. برخی از ایــن کارمندان هم نــان زحمت دیگــر کارمنــدان را میخورند. در یک فضای کوچکی توليد مي كر د این در حالی است که در فر آیند توليد، كار و خدمات واقعى أم که بحث دانش و تخصص مطرح مىشود. چون چنين فر آيندى فلُج شده، استفاده از علم هم صوری و مبتنی بر ظاهر و مدرک است. اخُلاق کار اصلاً در یک فضای رانتی رشد نمی کند. بورژوایش میشـود بورژوای قالتاق مســتغلاتی،

زررز با ی می می شود زیر کار در رو. کار گر فنیاش هم می شود زیر کار در رو. در این بیسن تب دکتـرا گرفتن هم بیسن افراد مختلف جامعـه تحصیلکـردگان ایرانی بیداد میکند. تفاوت این دکترا با آنچه در کُشورهای غربی تحصیلکردہ های دانشگاهی به سراغش

فملان

L.,

در ینک مجموعته تحقيقاتي فعاليت کنیــد. بنابراین شــما بــراى کارگــردن در د اد. منعــت 3 کارخانـــه

افراد سعی میکنند هی مدرک بگیرند. من کسی را می شناسم که ۲۵ سال است در حکومت در کشور های صنعتم افراد بدون دليل دكترا مسئوليت دارد، آن وقُت معلوم نمی گیرند چراکه در آن ، سـت کی وقـت کـردہ برود کشورها دکترا فقط وقتی ارزش دارد که یا استاد دانشگاه شوید یا در یک مجموعه تحقیقاتی فعالیت

ی ۱، ذنمی گذارند

. آبرومندانه همیــن در سخواندن و مدر کگرفتن ست که در میان زنان این فرآیند شدیدتر است.

باقی مانده تــا بتوانند به منابع در دســترس بروکراسی حکومتی دست پیدا کنند. این درحالی است که اگر ما بتوانیم اقتصادی توليدي و خدماتي غيررانتي داشته باشيم، افرادي كه خدمات موثر ارايه ميدهند، دارای ارزش میشیوند. در کشوری که کار

عربی تحمیدرددهای داستاهی بدسراعس میروند در کجاست؟ د تشورهای منعتیی افسراد بیدون دلیبل د تشر انمی گیرند چراک در آن تشورها دکترا فقط وقتی ارزش دارد که یا استاد شگاه شوید یا

ور. فرض مــن این اســت که جــذب ایــن نیروها اصلا اوضاع مناسبی ندارد. چراکه مهمترین دستگاههای وزارتخانهها از افراد نخبه دانشگاهی هویت و شخ تشکیل نشده است. کسانی که این پستها را بهدست آوردهاند، معمولا به جایی وصل بودهاند و البته مدرک دانشـگاهی را هـم ضمیمه ار تباط متم وصل شوند

با اخلال مواجه

جنوبی م

ر ایست ....ر کر دهاند تا بتوانند بهتر به در صورت امیکان وضع کشیور توسیعهیافتهای مثل ژاپن را با وضع کشور خودمــان مقايســه كنيد. حجــم بدنه دولــت در آن کشــور بــه چــه صـورت است؟ وزارت امور خارجه کشــور

و پاسخ شما به هر یک از سـوالات مطرح شده

در بالا چیست؟

دنیا مسلط هســـتند، تشکیل .. شده است. از سیوی دیگر، کشــوری کــه ۱۲۰ میلیــون نفـر جَمعیـت دارد، ففـص ۳۰۰ هـزار نفـر پرسـنل د حالـــ دولتــی دارد. ایــنُ درحالــی اســت که در کشــور ایران با ۷۵میلیون نفرجمعیت، فقط

۳۰۰ هزار پست و ســمت مدیریتی دولتی وجود دارد و چندین میلیون نفر پرسنل، حقوق بگیر حكومت هستند.

ریب سبب این جاسبت کیه بایید بحیث مدر کگرایی را حدی تر اینگیری کنیم تا به نقاط سیاه، خاکستری بای مربع بیری سیم به به سام سیم ، و ساری و سافید این ماجرا پی ببریم. ایسن عامل با عامل اولی متفاوت است. البته طبیعی است که مردم ت دارند از این امکانات استفاده کنند و چون این امکانات در شبکههای برو کراتیک اداری دولتی وجود دارد افراد به این سمت سوق پیدا می کنند. با این وجود در سیستمهای بروکراتیک بخش خصوصي اصلا خبري از اين امكانات نيست. بس عامل یے دلیل دوم حکومتی است که اصل مخــارج آن به رانت نفت وصل است تــه مالیات شهروندان.

، ہزر کی عامل ســوم که به نظــر من متاســفانه از عامل دوم مهمتر اســت اما با آن ار تباط دارد، آن اســت که در اقتصادهای رانتی (اقتصادی که در آن تمام منابع ثروت خداداده مثل منابــع نفتی در اختیار حکومت اســت)، فرآیند کار و معیشت به معنای واقعی شـکل نمی گیـرد. از منظـر اجتماعی کار مهمترین زمینه ای است که شخصیت افراد بالغ را شکل میدهد. کار مهمترین بخش شخصیت ساز آدمیان است. در محیط کار است که آدم تجربه کسب می کند و بحث علم و تجریبات بشری تازه و حتی اخلاق اجتماعی در آنجا مطرح می شـود. البته با این شب ط که محیط کار محیطی واقعی . . . یک فرای رانتی. محیط کار باید به این سورت سازماندهی شده باشد که درونش خاک، صورے ۔۔۔ر۔۔ ی شیشه شود و ســنگ، آهن شــود، موتور ی خوب سیسه سود و نسبند، امن سیون، مونوری موب تعمیــر شــودو قلبی خــوب جراحی شــود. این فرآیند تولید واقعی و خدمات واقعی و از طریق کار شرافتمندانه بولدار شــدن در اقتصاد رانتی ایران مخدوش شده است.

یست، تفاوت چشمگیری می یابد...

فوق لیسانس و دکتــرا بگیرد. رانی. حالا، هم دکترا گرفته هم عضو هیأتعلمی دانشگاه است، هم دانشیار شده. کی توانسته همه این کارها را با هــم انجام دهد؟

کنید. بنابر این شما بر ای کار کردن در فلان صن در کشور ما افراد میخواهند پز بدهند که هم مدیرکل هستند، هم عضو هیـأت علمــی، هم یا کارخانه نمی روید دکترا بُّگیرید.اگر بخواهید در آن کارخانه کار کنید باید تجربه

. قاضی و… این معجزات بیش در ایران اتفاق میافتد! و خلاقیت و برای تولید، خاصیت داشته باشید در پرن کی ہی۔ مشکل دیگری هم که وجود دارد آن است که انــگار دوغ و دوشــاب یکی هســتند. اگر ر دانشـجویی چندین سـال برای گرفتن دکترای واقعی زحمت بکشد با کسی که در فلان دانشگاه

سُــطحُ پایین دکترا گرفته هیچ فرقُــی ندارد، آن کســی که مدرک قلابیاش را گرفته شایداز قبل در سط عدمی علم جهار در سط مصطر اجازه بدهید به عامل چهارم هم اشــاره کنم؛ در ایران کار شرافتمندانه کم است لذا یکی از راههای

برخی بـر ایــن باورنــد راه دیگری جــز تلاش بـرای ورود فرزندان به دانشــگاه وجود ندارد، بەنظر تان این دیدگاهی بدبینانه است؟

. افرادی که این را می گویند، فهمیدهاند کسانی کـه درس خواندهاند وضـع بهتری در مقایسـه با آنها و افراد همسطحُشــان دارنـَـد. این یکی از راههایی است که برای این افراد و خانوادهشان